

Plats och tid

Kronhjorten (hörsalen), Länsstyrelsen Skåne län, Skomakaregatan 5, 205 15 Malmö,
kl. 10.00-14.15

Beslutande

Allan Widman, ordförande
Christian Alsterberg
Gabriella Cahlin
Anders Johnsson
Akko Karlsson
Cathrine Legrand
Maria Levin
Johan Löwenadler Davidsson
Jan Persson
Sverker Thorén
Otto von Arnold

Deltagare från Vattenmyndigheten Södra Östersjöns kansli

Irene Bohman Niklas Holmgren, Martin Rappe George och Matilda Valman

Övriga deltagare

Kingsley Acha, Charlotte Carlsson, Magnus Eckeskog, Emma Persson, Pardis Pirzadeh och
Li Stenberg, alla Länsstyrelsen Skåne län samt Emma Enström, Lunds universitet

Justerings plats och tid samt underskrifter

Elektronisk justering och signering, 2023-12-11

Allan Widman	Akko Karlsson	Matilda Valman
Ordförande	Justerare	Sekreterare

§ 1 Ordförande öppnar mötet

Ordförande öppnar mötet och hälsar alla delegater och medarbetare från beredningssekreteriet Skåne län välkomna. Särskilt välkomna hälsas de nya och nygamla delegaterna.

Magnus Eckeskog hälsar delegationen välkommen till Länsstyrelsen Skåne.

§ 2 Fastställande av dagordning

Utskickad dagordning fastställs.

§ 3 Val av justerare

Till justerare väljs Akko Karlsson.

§ 4 Genomgång av förra mötets protokoll

Protokollet läggs till handlingarna.

§ 5 Information om fattade beslut sedan föregående möte

Sedan förra Vattendelegations-sammanträdet den 8 juni 2023 har Vattenmyndigheten yttrat sig över kompletteringar av miljökonsekvensbeskrivningen för Sjölunda avloppsledningsverk, avgränsningssamråd om fabrikstillstånd för Heidelberg Materials, Alvesta reningsverk, Kisa reningsverk, Grundvattenuttag i Akebäck, Gotland och dränering av Karlsborg flygplats.

Dagens sammanträde

Martin Rappe George informerar om yttrandet över VA SYD:s kompletterade handlingar i tillståndsansökan för Sjölunda avloppsreningsverk, Malmö (se presentation 5). Vattenmyndigheten har tidigare yttrat sig i ärendet tre gånger. I samtliga yttranden har vi framhållit att det behöver framgå att verksamheten inte medför otillåten försämring eller äventyrar miljö kvalitetsnormen i vattenförekomsten.

Därutöver nämns domen i ärendet om Ragn-Sells Treatment & Detox AB:s ansökan om tillstånd för behandling av askor (avfall) (M 692-22), som kom den 25 oktober samt kommande prövningar där Vattendelegationen förväntas besluta om yttrande: Oskarshamns hamn, Heidelberg Materials, Slite och Sjölunda avloppsreningsverk.

§ 6 Information om rutin för svar på begäran av yttrande från prövningsmyndigheter

Yttrande enligt miljöbalk 19 kap. 3 b § och 22 kap. 13 § samt vattenförvaltningsförordning 4 kap. 13–14 §§ regleras i Arbetsordningen kapitel 2.5. Där anges att Vattendelegationen beslutar om yttranden "som rör frågor av större betydelse eller som kan antas ha normerande eller principiell betydelse för kommande beslut i vattendistriktet eller på nationellt plan".

Dagens sammanträde

Matilda Valman presenterar hur arbetet med framtagande och beslut av yttranden hittills har genomförts (se presentation 6). Diskussion hölls om bland annat tider för framtagandet av ett yttrande och principer för beslut under olika moment av ärendehantering. Förslag på rutin kommer att skickas ut inför beslut på nästa sammanträde och biläggas Arbetsordningen.

§ 7 Beslut om Vattendelegationens sammanträden 2024

"Vattendelegationen ska hålla minst två sammanträden per år. Sammanträdestidpunkter beslutas av vattendelegationen senast i början av kalenderåret, efter förslag från ordföranden" (Arbetsordningen 2.4).

Dagens sammanträde

Vattendelegationen föreslås sammanträda 12 eller 13 mars; 11 eller 18 juni; 8, 15 eller 17 oktober samt 3, 5 eller 10 december. Kalenderinbjudningar kommer att skickas ut där mötesort anges.

Vattendelegationen för Södra Östersjöns vattendistriks beslut

Vattendelegationen för Södra Östersjöns vattendistrikt beslutar att sammanträdena 2024 hålls den 13 mars, 18 juni, 17 okt, 5 dec.

§ 8 Beslut om preliminär vattenförekomstindelning inför förvaltningscykel 2027–2033

Redogörelse för arbetet med framtagande av ny vattenförekomstindelning: bakgrund, principer och arbetssätt. Beslut om att preliminär vattenförekomstindelning inför förvaltningscykel 2027–2033, ska ligga till grund för arbete med påverkansanalys, riskbedömning, statusklassificering och förslag till miljökvalitetsnormer. Vattendelegationen fastställer sedan vattenförekomstindelningen i samband med att beslut om miljökvalitetsnormer tas. Syftet med vattenförekomstindelningen är att vattenförekomsterna ska delas in utifrån sina likartade naturliga förutsättningar och bestäms för ytvatten i Havs- och vattenmyndighetens föreskrift (HVMFS 2017:20) och för grundvatten enligt SGU:s föreskrift (SGU-FS 2023:1).

Dagens sammanträde

Niklas Holmgren informerar (se presentation 8) hur den preliminära vattenförekomstindelningen gjorts efter nya principer beslutade av EU-kommissionen. Diskussion hölls kring svårigheten att utvärdera förändring över tid när vattenförekomsterna förändras i varje cykel.

Vattendelegationen för Södra Östersjöns vattendistrikts beslut

Vattendelegationen för Södra Östersjöns vattendistrikt beslutar att den föreslagna vattenförekomstindelningen ska gälla som preliminär indelning av vattenförekomster, vilka ska ligga till grund för arbetet med påverkansanalys, riskbedömning, statusklassificering och förslag till miljö kvalitetsnormer inför förvaltningscykeln 2027–2033.

Beslutsunderlag

- [Preliminära vattenförekomster 2022–2027](#)
- [Skillnad i vattenförekomstindelningen mot nuvarande indelning](#)

§ 9 Information om miljö kvalitetsnormer och åtgärder efter 2027

Målet enligt vattenförvaltningsförordningen var god status år 2015. Om detta mål inte uppnåtts har Vattendelegationen hittills haft möjlighet att ge en så kallad tidsfrist. Efter 2027 försvinner möjligheten att sätta tidsfrister. Tidsfrister inkluderar "inte tekniskt möjligt", "orimlig kostnad" och "naturlig återhämtning". Naturlig återhämtning är det enda undantaget som hittills har nyttjats bortom 2027.

Dagens sammanträde

Niklas Holmgren informerar om hur tidsfrister har använts hittills samt möjligheterna för att sänka kraven (mindre stränga krav). Diskussion hölls kring alternativa planer för åtgärdsgenomförandet, hur frågan hanteras i de andra vattendistrikten och i andra EU-länder. Ett temamöte specifikt om detta önskas att hållas och samordning efterfrågas med de andra vattendelegationerna.

§ 10 Information kommande samråd om Arbetsprogram och Översikt över väsentliga frågor

Inför beslut om Förvaltningsplan 2027–2033 måste en tidtabell och ett arbetsprogram för framtagandet av förvaltningsplanen redovisas. Därutöver ska också en så kallad översikt över väsentliga frågor som rör förvaltningen av kvaliteten på vattenmiljön upprättas (Vattenförvaltningsförordning (2004:660) 5 kap. 5 §). Detta innebär att Vattenmyndigheten efterfrågar synpunkter på inriktning av och arbetet med Förvaltningsplan 2027–2033.

Dagens sammanträde

Matilda Valman informerar om att samrådet kommer att hållas 1 november 2024 till 30 april 2025 och hur samrådsmaterialet kommer att tas fram under 2024 och koordineras mellan de fem vattendistrikten. Diskussion hölls om viktiga frågor för Södra Östersjöns vattendistrikt,

såsom vatten som resurs, nyttjande av vatten, klimatförändringar, lokala åtgärder och dricksvatten. Ytterligare information och diskussion önskas på nästa sammanträde.

Underlag

- [Synpunkter från samråd 2017–2018 – Arbetsprogram med tidtabell och översikt över väsentliga frågor](#)

§ 11 Information om tröskelvärden för grundvatten

Tröskelvärde är den koncentration som specificerar var gränsen mellan god och otillfredsställande kemisk status går för ett ämne i en viss grundvattenförekomst.

Vattenvårdsdirektörerna i de fem vattendistrikten gjorde ett generellt ställningstagande i slutet av augusti om att för de allra flesta vattenförekomster inte ändra några tröskelvärden i framtid utan dessa tas samlat med beslut om förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer 2027.

Dagens sammanträde

Martin Rappe George presenterar (se presentation 11) SGU:s nya föreskrifter (SGU-FS 2023:1 och 2023:2) och att de nya tröskelvärdena kommer att inkluderas i ordinarie beslutsprocess 2027, det vill säga de nya tröskelvärdena kommer ej inkluderas per automatik i pågående arbete.

§ 12 Information om implementering av dricksvattendirektivet

Det reviderade dricksvattendirektivet (2020/2184) skiljer sig från det tidigare direktivet (98/83/EG), bland annat genom att det ställer krav på att det ska införas en riskbaserad metod för dricksvattensäkerhet, som omfattar alla led i dricksvattenkedjan. Nytt är också att direktivet reglerar material som kommer i kontakt med dricksvatten och kräver åtgärder mot vattenläckage.

Det svenska genomförandet av dricksvattendirektivet är försenat och riksdagsbehandlingen av regeringens proposition pågår. Lagändringar och förordningsändringar förväntas träda i kraft 1 mars 2024. Vattenmyndigheterna får då i uppgift att göra riskbedömningen av tillrinningsområdet för uttagpunkter för dricksvatten.

Dagens sammanträde

Irene Bohman informerar (se presentation 12) om genomförandet av det reviderade dricksvattendirektivet och om kommande riskbedömningar av tillrinningsområden.

I väntan på förändrad lagstiftning (miljöbalken 5 kap.) genomför vattenmyndigheterna tillsammans med beredningssekretariaten en preliminärundersökning av vattenförekomster med dricksvattenuttag. Därutöver genomförs ett pilotprojekt där riskbedömning av tillrinningsområden genomförs.

§ 13 Aktuell

Enligt Arbetsordningen kap. 2.4 ska "Vattendelegationen [] fortlöpande, och i vart fall vid sammanträden i vattendelegationen, hållas informerad om frågor av vikt för delegationens ansvarsområde."

Dagens sammanträde

Irene Bohman informerar (se presentation 13) bland annat om att många utmaningar väntas 2024 och det finns en oro för den ökade arbetsbelastningen och arbetsuppdrag kopplade till både personalbrist och budget och hur detta ska hanteras av vattenmyndighetens kansli. Tidsplanen för förvaltningscykeln fram till och med 2027 är mycket pressad.¹ Det är därutöver oklart om vi får rekrytera till tjänsten efter Katrin.

Havs- och vattenmyndigheten väntar med publicering av ny föreskrift om försurade och kalkade vatten, vilket gör att vattenmyndigheterna fortsätter arbetet på likartat sätt som tidigare.

2024 planerar vattenmyndighetens kansli träffa kommunerna i distriktet. Möten planeras av respektive beredningssektariat som kallar till möte(n) i länet. Kansliet har till dessa möten utvecklat så kallade "kommunfaktablad", som redovisar vilka vattenförekomster i en kommun som behöver åtgärder och varför.

Oljeolyckan i Blekinge har belyst det långsiktiga åtgärds- och övervakningsbehovet. Vattenmyndigheten tillsammans med Länsstyrelsen Blekinge län kommer söka finansiering för ett övervakningsprogram i regionen.

EU-kommissionens granskningsrapport förväntas komma den 11 december. Sverige, inklusive vattenmyndigheterna kommer att svara innan jul.

Nytt regleringsbrev kom i somras angående den nationella planen för omprövning av vattenkraft (NAP), där nya underlag som används för översyner av miljökvalitetsnormer ska redovisas. Därutöver kommer Svenska kraftnät, Energimyndigheten och Havs- och vattenmyndigheten redovisa sitt regeringsuppdrag att kartlägga konsekvenserna för elsystemet som omprövning kan medföra den 1 december.²

Ordförandena för de fem vattendelegationerna har rapporterat till Klimat- och näringslivsdepartementet hur implementeringen av vattendirektivet går och att de saknar underlag och metoder för att sätta fler undantag.

¹ Se mer på vattenmyndigheternas webb, <https://www.vattenmyndigheterna.se/vattenforvaltning/tidplan-fram-till-2027.html>

² Se redovisningen på Havs- och vattenmyndighetens webb, <https://www.havochvatten.se/om-oss-kontakt-och-karriar/om-oss/regeringsuppdrag/regeringsuppdrag/uppdrag-att-folja-upp-och-analysera-arbetet-med-att-forse-vattenkraften-med-moderna-miljovillkor-2022.html>

Den 1 december redovisar Havs- och vattenmyndigheten sitt regeringsuppdrag om förutsättningar för normsättning.³

Jan Persson informerar om den nya utredningen Enklare hantering av vattenfrågor vid planläggning och byggande (SOU 2023:72).⁴ Många förslag finns hur miljö kvalitetsnormerna ska tillämpas vid hantering av dagvatten, färre förslag finns när det gäller dricksvatten. Utredningen är inte på remiss än.

§ 14 Övriga frågor

Inga övriga frågor ställdes.

§ 15 Mötet avslutas

Nästa vattendelegationsmöte hålls den 13 mars i Kalmar.

Ordförande avslutar mötet.

³ Se redovisningen på Havs- och vattenmyndighetens webb, <https://www.havochvatten.se/om-oss-kontakt-och-karriar/om-oss/regeringsuppdrag/regeringsuppdrag/uppdrag-om-oversyn-av-forutsattningar-for-normsattning-av-ytvatten-2022.html>

⁴ Se utredningen på Regeringskansliets webb, <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2023/11/sou-202372/>